

CONCEPT BESTUURSOVEREENKOMST

betreffende de gebiedsontwikkeling Brainport Oost

De ondergetekenden:

1. De minister van Infrastructuur en Milieu (I&M), mw. M.H. Schultz van Haegen, handelend in de hoedanigheid van bestuursorgaan, gezeteld te 's-Gravenhage, verder te noemen: 'het Rijk',
 2. De provincie Noord-Brabant namens deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. R.A.C. Van Heugten, lid van het college van Gedeputeerde Staten, gemachtigd ingevolge artikel 176 van de Provinciewet door de Commissaris van de Koning bij besluit van d.d. 22 oktober 2013 en handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten d.d.22 oktober 2013, verder te noemen: 'de Provincie',
 3. Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, namens deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel, lid van het Dagelijks Bestuur, gemachtigd ingevolge artikel 33, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen juncto artikel 171, lid 2 van de Gemeentewet en artikel 24, lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, door de voorzitter bij besluit van <datum> en handelende ter uitvoering van het besluit van het Dagelijks Bestuur van <datum>, verder te noemen: 'SRE',
 4. De gemeente Eindhoven, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J. Helms, lid van het college van B&W, daartoe gemachtigd door de burgemeester ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet en handelende ter uitvoering van het door het college van B&W op [datum] genomen (mandaat)besluit, verder te noemen: 'Eindhoven',
 5. De gemeente Helmond, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. F.P.C.J.G. Stienen, lid van het college van B&W, daartoe gemachtigd door de burgemeester ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet en handelende ter uitvoering van het door het college van B&W op [datum] genomen (mandaat)besluit, verder te noemen: 'Helmond',
 6. De gemeente Veghel, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J.T. van Burgsteden, lid van het college van B&W, daartoe gemachtigd door de burgemeester ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet en handelende ter uitvoering van het door het college van B&W op [datum] genomen (mandaat)besluit, verder te noemen: 'Veghel',
- Partijen 2 tot en met 6 verder te noemen: 'de Regio'
 - Partijen 4 tot en met 6 verder te noemen 'Gemeenten'
 - Partijen 1 tot en met 6, verder te noemen: 'Partijen'

Overwegingen

- Het Rijk, Provincie, SRE en Gemeenten hebben op 17 april 2007 ingestemd met een regionaal bereikbaarheidsprogramma Zuidoostvleugel BrabantStad.
- Het Rijk, Provincie en SRE hebben in 2008 gezamenlijk de MIRT-verkenning Zuidoostvleugel BrabantStad uitgevoerd, wat heeft geleid tot een samenhangend pakket van prioritaire projecten in het ruimtelijk-fysieke domein van de Brainport regio, waaronder de integrale ruimtelijke opgaven Middengebied, later genoemd het Rijk van Dommel en Aa, en Noordoostcorridor.
- Het Rijk heeft onder voorwaarden zoals vermeld in de brief van 13 juli 2009 van de Minister van Verkeer en Waterstaat een MIRT-bijdrage toegezegd van maximaal € 253 mln. (prijspeil 2009) voor de aanleg van nieuwe infrastructuur en voor het opwaarderen van bestaande infrastructuur ten behoeve van de verkeersruit in Zuidoost-Brabant.
- Het Rijk, de provincie en het SRE hebben beoogd om drie majeure ruimtelijke opgaven in het oostelijk deel van de Brainport regio (later genoemd Brainport Oost) als integrale gebiedsontwikkeling op te pakken, te weten: Rijk van Dommel en Aa, Noordoostcorridor en de verstedelijkingsopgave MEROS en hebben daartoe een 'Afsprakenkader oostelijk deel stedelijke regio Eindhoven – Helmond' ondertekend op 12 februari 2010.
- Het Rijk heeft in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, definitief vastgesteld op 13 maart 2012) vastgelegd dat een excellente ruimtelijk-economische structuur door een aantrekkelijk vestigingsklimaat en goede (inter)nationale bereikbaarheid in stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren, zoals de mainports en de brainport, een nationaal belang is. Met het vaststellen van de SVIR is het landschapsbeleid een provinciale verantwoordelijkheid geworden. Dit impliceert dat daarmee het Rijksbufferzonebeleid is komen te vervallen.
- De structuurvisie RO deel D 'Brainport Oost' is door Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant vastgesteld op 1 juli 2011, met daarin:
 - de keuze voor het voorkeurkeursalternatief voor de Noordoostcorridor (opwaardering N279 en Wilhelminavariant) inclusief planMER.
 - de keuze voor de ontwikkelingsruimte voor woon- en werklocaties in de regio Helmond, inclusief planMER (Meros), te weten woonlocaties binnenstedelijk en werklocaties Vareschut, Bemmer IV en uitbreiding BZOB. Uitleglocaties voor woningbouw zijn hiermee geschrapt.
- De Intergemeentelijke Structuurvisie (ISV) Rijk van Dommel en Aa is door de Gemeenteraden van de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Nuenen c.a., Son en Breugel, Laarbeek, Helmond en Someren vastgesteld in de periode mei tot en met september 2011. De ISV is het beleidskader voor het ontwikkelen van het gebied tot een groenblauw regionaal landschapspark. De ISV bevat 43 projecten in het Rijk van Dommel en Aa. Op 9 september 2011 heeft de Stuurgroep Brainport Oost besloten om daarin een prioritering aan te brengen naar 5 onderwerpen, nl. realisatie van begrensde EHS, bevorderen van recreatieve kwaliteiten van het gebied, verkennen van economisch perspectief, voorbereiding van afwaardering van infrastructuur en opstellen van een landschapsplan.
- Provinciale Staten hebben op 1 november 2011 het Beheerskader spaar- en investeringsfonds Wegeninfrastructuur vastgesteld. Daarin is een set spelregels geformuleerd ten behoeve van aanwending van het fonds van € 750 miljoen. In het Beheerskader is de financiële bandbreedte van de Noordoostcorridor aangegeven inclusief de dekking vanuit het fonds van 450 miljoen.

- De Stuurgroep Brainport Oost heeft op 17 februari 2012 besloten het project MER Oostelijk deel Stedelijke regio (MEROS) los te koppelen van de gebiedsontwikkeling Brainport Oost en te integreren met de agenda van het Regionaal Ruimtelijk Overleg. De Stuurgroep beschouwt het project MEROS, met de vaststelling van de Structuurvisie RO deel D 'Brainport Oost', namelijk als afgerond. Daarmee valt het project MEROS buiten de reikwijdte van deze bestuursovereenkomst.
- De Stuurgroep Brainport Oost heeft op 12 december 2012 positief geadviseerd over de thema's, de criteria en de selectie en prioritering van projecten binnen de Versnellingsopgave ruimtelijke kwaliteit Brainport Oost en heeft afgesproken zich in te zetten om binnen de eigen organisatie stappen te zetten om aan de randvoorwaarden te voldoen en de financiële reserveringen beschikbaar te stellen. Hiermee geeft de stuurgroep aan dat zij voorafgaand aan de infrastructurele ingrepen, projecten wil realiseren gericht op de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.
- Met het loskoppelen van MEROS en het opnemen van de Versnellingsopgave ruimtelijke kwaliteit is de scope van de gebiedsontwikkeling gewijzigd tot Noordoostcorridor, Rijk van Dommel en Aa en Versnellingsopgave ruimtelijke kwaliteit.
- De Stuurgroep Brainport Oost heeft op 1 november 2012 positief geadviseerd over een decentrale aanpak voor de organisatie van de uitvoering van het Rijk van Dommel en Aa en met het uitwerken van de werkwijze, doelen, projecten en verantwoordelijken op basis van het voorstel en de richtinggevende uitspraken van de stuurgroep Brainport Oost in afspraken voor de bestuursovereenkomst Brainport Oost.
- Ten behoeve van het beschikbaar krijgen van voldoende gronden en snel en adequaat handelen heeft de stuurgroep Brainport Oost op 1 november 2012 positief geadviseerd over het instellen van een gezamenlijk grondverwersoverleg. Op 3 april 2013 heeft de stuurgroep ingestemd met de door het grondverwersoverleg voorgestelde richting voor de organisatie van de grondverwerving.
- De Stuurgroep Brainport Oost heeft op 30 mei 2013 positief geadviseerd over toekenning van 5 miljoen uit het BDU-deel van de gezamenlijke regionale bijdrage aan het Rijk van Dommel en Aa. Ook heeft de Stuurgroep ingestemd met het principe om compensatiemiddelen vanuit de oost-westverbinding toe te kennen aan het Rijk van Dommel en Aa en compensatiemiddelen vanuit de N279 in te zetten rondom de N279. Wanneer uit de verdere uitwerking blijkt dat er langs de N279 onvoldoende compensatiemogelijkheden zijn, worden hiervoor in eerste instantie mogelijkheden gezocht in het Rijk van Dommel en Aa. Indien er goede kansen liggen voor compensatie in de directe omgeving van de Oostwestverbinding, buiten het Rijk van Dommel en Aa, bijvoorbeeld bij Son en Breugel, wordt hier pragmatisch mee omgegaan.
- Voor de versnellingsopgave ruimtelijke kwaliteit kent de Provincie aan de gebiedsontwikkeling Brainport Oost een bijdrage van maximaal € 10 miljoen toe (Provinciale Statencommissie Transitie Stad en Platteland, d.d. 8 maart 2013). Gedeputeerde Staten hebben op 2 juli 2013 de subsidieregeling Gebiedsopgaven Noord-Brabant vastgesteld.
- De Stuurgroep Brainport Oost heeft op 12 september 2013 een definitief standpunt bepaald ten aanzien van de integrale gebiedsontwikkeling. Dit standpunt bestaat uit:
 1. Onderzoeksalternatieven Noordoostcorridor inclusief uitgangspunten voor de businesscase;
 2. Een projectenprogramma Rijk van Dommel en Aa;
 3. Een Versnellingsopgave ruimtelijke kwaliteit;
 4. Een sluitende businesscase op basis van de punten 1, 2 en deels 3.

- Gedeputeerde Staten hebben op 22 oktober 2013 de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Noordoostcorridor vastgesteld.
- Partijen willen, nu de haalbaarheid van de integrale gebiedsontwikkeling is aangetoond, afspraken vastleggen in deze bestuursovereenkomst.

Komen als volgt overeen:

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

Brainport Oost:

werktitel die Partijen hanteren om de gebiedsontwikkeling aan te duiden, bestaande uit de Versnellingsopgave, de Noordoostcorridor en het Rijk van Dommel en Aa.

Businesscase:

financieel model, waarin realistische schattingen van alle toekomstige kasstromen van (delen van) de gebiedsontwikkeling zijn geprojecteerd om middels berekeningen de financiële haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling in te schatten. Daarmee werkt de businesscase als ondersteunend instrument voor de investeringsbeslissingen binnen Brainport Oost.

Noordoostcorridor:

project voor aanleg van een nieuwe oost-westverbinding van 2x2 rijstroken tussen de A50 bij Ekkersrijt en de N279 bij Laarbeek in combinatie met verbreding tot 2x2 rijstroken van de N279 tussen de A50 bij Veghel en de A67 bij Asten, inclusief de bijbehorende verplichte compensatie en mitigatie van natuur. De infrastructuur is bedoeld voor verbetering van bereikbaarheid van het oostelijk deel van de Brainport-regio.

Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD):

rapport waarin de inhoud wordt afgebakend van het milieuonderzoek, dat in het kader van procedure van de project-milieueffectrapportage (project-m.e.r.) van de Noordoostcorridor wordt uitgevoerd. In de NRD is beschreven wat de aanleiding is van het project (nut en noodzaak), wat de doelstellingen zijn van het project, welke oplossingsrichtingen (alternatieven) in het milieueffectrapport worden onderzocht en welke inmiddels zijn afgevallen en welk beoordelingskader in het milieueffectrapport gebruikt wordt bij de beoordeling van de alternatieven.

Onderzoeksalternatief:

oplossingsrichting voor de Noordoostcorridor die wordt onderzocht in het kader van de m.e.r.-procedure behorend bij het Provinciaal Inpassingsplan.

Provinciaal Inpassingsplan (PIP):

bestemmingsplan van de Provincie, waarin de bestemming van een bepaald gebied (in dit geval de Noordoostcorridor) juridisch-planologisch kan worden vastgelegd.

Rijk van Dommel en Aa:

groene gebied tussen de steden Eindhoven en Helmond – in het noorden en zuiden begrensd door respectievelijk het Wilhelminakanaal en de A67 – waarbinnen zich een projectenprogramma voltrekt voor verdere inrichting en versterking van het gebied tot een hoogwaardig recreatie-, rust- en uitloopgebied.

Stuurgroep Brainport Oost:

Bestuurlijk overleg - bestaande uit bestuurlijke afvaardiging van Rijk, Provincie, SRE, waterschap Aa en Maas, waterschap De Dommel, gemeenten Asten, Deurne, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren, Son & Breugel en Veghel – ter advisering aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie over de Noordoostcorridor. De Stuurgroep is tevens het bestuurlijk afstemmingsoverleg voor het Rijk van Dommel en Aa.

Uitvoeringsovereenkomst Rijk van Dommel en Aa:

Overeenkomst tussen de projecteigenaren in het Rijk van Dommel en Aa over de uitvoering van het projectenprogramma in de periode 2014 tot 2027. De overeenkomst bevat afspraken over de organisatie van de uitvoering van het projectenprogramma, de coördinatie en afstemming van het totale projectenprogramma inclusief de financiering van het projectbureau, de resultaten, planning en financiering van de uitvoering van de projecten en de resultaten, planning en financiering van de uitvoering van de projectoverstijgende activiteiten.

Versnellingsopgave:

Programma om in de periode tot aan 2015, vooruitlopend op de realisatie van de Noordoostcorridor, te starten met de realisatie van projecten die bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van Brainport Oost. De volgende vier thema's zijn daarin richtinggevend: 1) beekdalen zichtbaar en beleefbaar, 2) kwaliteitsimpuls overgang stad en platteland, 3) verbindingen toekomst en verleden, 4) ontsluiting beleving.

Artikel 2 Afbakening plangebied

De afbakening van het plangebied van de gebiedsontwikkeling Brainport Oost, bestaande uit de Versnellingsopgave, de Noordoostcorridor en het Rijk van Dommel en Aa, is op kaart aangegeven in bijlage 1.

Artikel 3 Doelstelling

1. Partijen beogen met deze overeenkomst:

- De inhoud van de Noordoostcorridor en gerelateerde afspraken met het Rijk van Dommel en Aa en de Versnellingsopgave vast te leggen, om de integrale en samenhangende uitvoering van de gebiedsontwikkeling Brainport Oost te borgen
- De financiële bijdragen van Partijen aan de Noordoostcorridor vast te stellen en financiële afspraken over de Noordoostcorridor te maken en inzicht te geven in de financiële omvang van het Rijk van Dommel en Aa
- Mijlpalen en het vervolgproces vast te leggen
- Verantwoordelijkheden en rollen van Partijen vast te leggen

2. Nadere afspraken over de uitvoering van de Versnellingsopgave, de Noordoostcorridor en het Rijk van Dommel en Aa in de verdere toekomst worden vastgelegd in uitvoeringsovereenkomsten of vergelijkbare documenten en maken daarom geen deel uit van deze overeenkomst.

Artikel 4 Noordoostcorridor

1. Het project Noordoostcorridor kent onderstaande onderzoeksalternatieven, die op de kaart in bijlage 2 zijn weergegeven:

		Onderzoeksalternatieven	Aandachtspunten
Uitvoering		Ruit 80 km/u, ongelijkvloers. Veghel-Bemmer 80 km/u gelijkvloers.	Aansluiting N272 ongelijkvloers. Aansluiting Corsica.
A50 -	Veghel	2x3 rijbanen, parallelbanen meenemen	Uitwerken met Rijkswaterstaat,
AB	Veghel-Bemmer	Korte omleiding tussen Zijtaart en bedrijventerrein.	Uitwerken locatie kruising Zuid-Willemsvaart.
C	Knoop Laarbeek	'Haarlemmermeer'	Tenzij uit onderzoek verknoping nodig blijkt, mede in relatie met oplossing bij Ekkersrijt.
D	Dierdonk	Lange omleiding geoptimaliseerd en bestaand tracé.	
E	N270	Bestaande ligging.	
F	Asten	-	
G	Ekkersrijt	Optimaliseren verknoping richting Ekkersrijt en aansluiting op het bedrijventerrein.	Verkeerskundige werking, ruimtelijke aspecten en Bokt.
HI	Dommeldal	Overbrugging en meenemen in onderzoek geboorde tunnel.	
		Bundeling zuidzijde Wilhelminakanaal en meenemen in onderzoek korte alternerende ligging.	
J	Aarle Rixtel	Bundeling zuidzijde Wilhelminakanaal met een brug over Zuid-Willemsvaart. Meenemen in onderzoek Korte onderdoorgang Zuid-Willemsvaart, half verdiept ter hoogte van Aarle Rixtel.	

2. De verbrede N279 en de nieuwe oost-westverbinding zijn provinciale wegen.
3. De Provincie is initiatiefnemer en opdrachtgever van de Noordoostcorridor en werkt hierbij nauw samen met de Stuurgroep Brainport Oost.
4. Gedeputeerde Staten van de Provincie leggen de onderzoeksalternatieven begin 2014 vast in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De Provincie werkt uiterlijk 2015 de in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgelegde alternatieven uit in een project-m.e.r. en legt het uiteindelijk gekozen alternatief vast in een Provinciaal Inpassingsplan(nen) Noordoostcorridor, waarna voorzien wordt in voorbereiding van de uitvoering, zodat vanaf 2017 kan worden gestart met realisatie.
5. Binnen de scope van de Noordoostcorridor vallen de aansluitingen op het hoofdwegennet (te weten de aansluitingen op de A67 bij Astén, op de A50 bij Ekkersrijt en op de A50 bij Veghel), alsmede nader te bepalen aansluitingen op het onderliggende wegennet. Alle aansluitingen worden na nadere uitwerking vastgelegd in het PIP.
6. De Provincie treedt met het Rijk in overleg over de noodzakelijke besluitvorming, indien het in lid 4 benoemde uiteindelijk gekozen alternatief leidt tot aanpassing van het Rijkswegennet. Op dat moment maken de Provincie en de Minister onder meer afspraken over het besluitvormingsproces, de planning, uitvoering, beheer en onderhoud. Het Rijk zal zijn

medewerking verlenen door middel van de vaststelling van een eventueel tracébesluit voor de A50 indien dat wettelijk noodzakelijk blijkt te zijn.

7. Na openstelling van de weg zal de Provincie de verbrede N279 en de nieuwe oost-westverbinding in beginsel in beheer en onderhoud nemen. Indien uiteindelijk wordt gekozen voor tunnels zijn de exploitatiekosten niet automatisch voor rekening van de Provincie en treden de Provincie en de Gemeenten hierover in overleg.
8. De Provincie en de andere wegbeherende Partijen hebben de intentie om, binnen 2 jaar na aanleg van de Noordoostcorridor, huidige provinciale wegen die dan van functie veranderen en niet langer tot het provinciale wegennet behoren, van de Provincie over te dragen aan andere wegbeheerders. De Provincie treedt hiervoor met desbetreffende overheden in overleg, hetgeen resulteert in een uitvoeringsovereenkomst of vergelijkbaar document.

Artikel 5 Rijk van Dommel en Aa

1. Het Rijk van Dommel en Aa kent onderstaande 16 projecten, die het projectenprogramma vormen. Deze projecten zijn opgenomen in het overzicht in bijlage 3 en de kaart in bijlage 4.

Projecten Rijk van Dommel en Aa
- Dommeldal
- Nuenens Broek
- Breugelse Beemden
- Goorloop Zuid
- Goorloop Noord
- Stadsrand Eindhoven
- Landschapsversterking
- Landschapsplan
- Recreatie en ontsluiting
- Goorloop Stad
- Waterpoort De Peel
- Nuenens landschap Van Gogh
- PURE HUBS
- Economische potentie
- Voorbereiding maatregelen infrastructuur
- Communicatie & gebiedsbranding

2. Voor de projecten in het Rijk van Dommel en Aa is sprake van meerdere projecteigenaren, die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de projecten. Het SRE neemt het initiatief om in het voorjaar van 2014 door de Regio een uitvoeringsovereenkomst te laten sluiten met deze projecteigenaren. Daarin worden ook afspraken rondom organisatie van de uitvoering vastgelegd, met inachtneming van artikel 11.
3. De in lid 1 genoemde projecten worden in de periode 2014 tot 2027 uitgevoerd.
4. Het SRE coördineert het programma met de 16 projecten en realiseert projectoverstijgende activiteiten (communicatie & gebiedsbranding en onderzoek naar economische potenties). Het SRE richt hiervoor een projectbureau in. Afspraken hierover worden uitgewerkt in de in lid 2 genoemde uitvoeringsovereenkomst, met inachtneming van artikel 11.

Artikel 6 Versnellingsopgave ruimtelijke kwaliteit

Er is een subsidieregeling Gebiedsopgaven Noord-Brabant vastgesteld. Voor Brainport Oost is deze subsidieregeling bedoeld voor de Versnellingsopgave. Deze subsidieregeling maakt het mogelijk om projecten, die bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit, eerder dan gepland in realisatie te laten gaan

(versnellen) of projecten, die door wegvallen van financiering geen doorgang zouden vinden, alsnog te realiseren.

Artikel 7 Financiële afspraken algemeen

1. Voor de Noordoostcorridor en voor het projectprogramma Rijk van Dommel en Aa is een businesscase opgesteld. De samenvatting daarvan is opgenomen in bijlage 5. Partijen achten, met inachtneming van de artikelen 8, 9 en 10 en de uitgangspunten in de businesscase voor de Noordoostcorridor, de gebiedsontwikkeling financieel haalbaar.
2. Budgetten van de Versnellingsopgave, de Noordoostcorridor, het Rijk van Dommel en Aa kunnen onderling niet worden uitgewisseld.

Artikel 8 Financiële afspraken Noordoostcorridor

1. Partijen zeggen, met inachtneming van lid 2 en lid 5 tot en met 7 de volgende bijdragen toe voor de Noordoostcorridor:

	Noordoostcorridor
Rijk	€ 268,0 mln. (prijspeil 2013)
Provincie	€ 450,0 mln.
SRE	€ 112,5 mln. € 27,3 mln.
Gemeenten	€ 16,7 mln.
Eindhoven	€ 6,7 mln.
Helmond	€ 6,7 mln.
Veghel	€ 3,3 mln
Totaal	€ 874,5 mln.

Dit is het beschikbaar totaalbedrag voor de Noordoostcorridor. De Provincie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Noordoostcorridor binnen dit beschikbaar totaalbedrag.

2. Indien, in het kader van de voorbereiding van de besluitvorming inzake het Provinciaal Inpassingsplan, blijkt dat de benodigde financiële middelen hoger of lager zijn dan het beschikbaar totaalbedrag, zoals genoemd in lid 1, treden Partijen in overleg. Meer- en minderkosten komen ten laste en ten gunste van de Regio.
3. De Provincie betreft de Partijen in de voorbereiding van de besluitvorming, als bedoeld in lid 2.
4. De genoemde bijdragen in lid 1 zijn totaalbijdragen aan het project Noordoostcorridor en zijn niet geormerkt aan specifieke onderdelen van het project.
5. De Regio besluit formeel over de toekenning van de in lid 1 genoemde financiële bijdragen bij vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan.
6. Het Rijk zal, na besluitvorming door Provinciale Staten inzake vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan, de Rijksbijdrage aan de Provincie in de vorm van een subsidie beschikbaar stellen en hiervoor een beschikking afgeven waarin het kasgeldritme wordt vastgelegd. De bijdrage zal het bedrag van € 268 mln. (prijspeil 2013, inclusief BTW) niet te boven gaan en wordt tot het moment van overdracht jaarlijks verrekend met de door het Ministerie van Financiën daadwerkelijk uitgekeerde IBOI-index. Het Rijk treedt voorafgaand aan de vaststelling van de subsidiebeschikking met de Provincie in overleg over de planning en het kasgeldritme.
7. In beginsel is het voor de Gemeenten mogelijk om (een gedeelte van) de genoemde bijdragen in lid 1 vorm te geven in grondoverdracht. Deze afspraak heeft alleen betrekking op die gronden,

eigendom van de Gemeenten, die onder het vast te stellen PIP Noordoostcorridor liggen. Restpercelen of perceelsgedeelten buiten de plangrenzen vallen niet onder deze afspraak. De waarderingsgrondslag van de over te dragen gronden zal zijn de vrije marktwaarde zonder bijkomende schadeloosstellingen op basis van het gebruik en bestemming op het moment van ingang van deze overeenkomst. Indien de over te dragen gronden recent door de Gemeenten zijn aangekocht wordt de waarde gelijk gesteld aan de door Gemeente gerealiseerde aankoopprijs. De gronden onder het PIP Noordoostcorridor worden overgedragen op het moment dat het PIP Noordoostcorridor onherroepelijk is geworden.

8. De regionale partijen genoemd onder lid 1 stellen de bijdragen volgens de planning van de uitgaven beschikbaar en dragen, in geval van versnelling of vertraging in de uitgaven, zorg voor aanpassing van het kasgeldritme van hun bijdrage aan het feitelijke uitgavenprofiel, onder voorbehoud van juridische en financiële haalbaarheid daarvan voor afzonderlijke partijen. Indien aanpassing van het kasgeldritme niet haalbaar is, treden Partijen in overleg op een wijze zoals omschreven in lid 2. Eventuele rentekosten en rentebaten als gevolg van het later of eerder leveren van de bijdrage, komen ten laste en ten gunste van de betreffende partijen.
9. Het Rijk zal zich inspannen bij de definitieve vaststelling van het kasgeldritme in de beschikking – genoemd in lid 6 – de bedragen, voor zover mogelijk, zoveel mogelijk in overeenstemming te laten zijn met de dan geldende planning van de provincie.
10. De Provincie draagt de Proceskosten voor de planuitwerkingsfase van de Noordoostcorridor. Deze komen ten laste van de provinciale bijdrage aan de Noordoostcorridor. Daar waar Partijen inzet leveren in de vorm van menskracht, is deze inzet voor rekening van Partijen zelf. De onderzoekskosten ten behoeve van een eventueel tracébesluit komen ten laste van het beschikbaar totaalbedrag voor de Noordoostcorridor.

Artikel 9 Financiële afspraken Rijk van Dommel en Aa

1. De dekking voor het Rijk van Dommel en Aa is € 74,1 mln. en bestaat in beginsel uit de volgende componenten: individuele partijen € 36,9 mln, EHS € 27,6 mln., BDU € 5,0 mln en Versnellingsopgave € 4,6 mln.
2. Om deze dekking te effectueren worden de volgende afspraken gemaakt:
 - a. Individuele bijdragen: bijdragen liggen vast of individuele partijen zijn verantwoordelijk voor het vastleggen ervan
 - b. EHS: De Provincie kent de compensatie middelen uit de oost-westverbinding van de Noordoostcorridor definitief toe na vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan. Het SRE neemt het initiatief om eind 2013 met regionale partijen een bidbook in te dienen voor aanwending van middelen voor realisatie van EHS uit het Groenontwikkelfonds. Het Groenontwikkelfonds besluit uiterlijk medio 2014 over toekenning hiervan.
 - c. BDU: uit het gezamenlijke regionale bod van € 49 miljoen wordt € 5 miljoen uit de BDU middelen toegekend aan het Rijk van Dommel en Aa
 - d. Versnellingsopgave: Gedeputeerde Staten beslissen over toekenning van deze middelen na indiening van de projecten voor de subsidieregeling Gebiedsopgaven Noord-Brabant zoals genoemd in artikel 6.
3. Met de in lid 1 genoemde middelen kan in het Rijk van Dommel en Aa een stevige EHS opgave worden gerealiseerd. Indien er sprake is van tegenvallers bij het onderdeel EHS, als de kosten hoger zijn dan het budget, dan geldt het principe dat niet meer EHS aangekocht en ingericht dan waar dekking voor is. De resterende opgave wordt dan buiten deze overeenkomst, wanneer middelen alsnog beschikbaar komen, gerealiseerd. De Regio treedt hierover in overleg, in relatie tot de gezamenlijke ambitie voor het Rijk van Dommel en Aa en intenties om projecten te realiseren. De verplichte mitigatie en compensatie vanuit de oost-westverbinding vormt een uitzondering op dit principe en zal altijd worden uitgevoerd.

4. Voor de overige projecten (wateropgaven, recreatie, landschap e.d.) geldt het principe dat deze taakstellend zijn voor de partijen die daar verantwoordelijk voor zijn. Mee- en tegenvallers komen ten gunste en ten laste van de verantwoordelijke partijen.
5. Het SRE neemt het initiatief om nadere afspraken over de in lid 2 tot en met 4 genoemde principes vast te leggen in de te sluiten Uitvoeringsovereenkomst of vergelijkbare documenten.

Artikel 10 Financiële afspraken Versnellingsopgave

1. De Provincie heeft in het kader van de subsidieregeling Gebiedsopgaven Noord-Brabant maximaal € 10 miljoen beschikbaar voor de Versnellingsopgave op basis van minimaal 50% cofinanciering door andere regionale partijen. Een deel van de € 10 miljoen zal ten gunste komen aan projecten in het Rijk van Dommel en Aa.
2. De Provincie stelt direct na ondertekening van onderhavige bestuursovereenkomst de subsidieregeling Gebiedsopgaven Noord-Brabant open voor de Versnellingsopgave.

Artikel 11 Grondverwerving

1. De Provincie is verantwoordelijk voor de grondverwerving van de Noordoostcorridor.
2. De provincie coördineert de grondverwerving voor het Rijk van Dommel en Aa en faciliteert de hierover te maken afspraken in de uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 12 Monitoring en evaluatie

1. De Provincie stelt jaarlijks een voortgangsrapportage over de Noordoostcorridor op. Het SRE stelt jaarlijks een voortgangsrapportage over het Rijk van Dommel en Aa op. Deze voortgangsrapportages worden jaarlijks aangeboden aan de Stuurgroep Brainport Oost (in het 4^e kwartaal). Deze rapportages bevatten minimaal informatie over de planning en financiën.
2. Namens het Rijk zullen het ministerie van I&M en Rijkswaterstaat als agendalid verbonden zijn aan de Stuurgroep.

Artikel 14 Looptijd en beëindiging

Deze overeenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en kent in principe een looptijd van 10 jaar. De einddatum van deze overeenkomst is 31 december 2023, of zoveel eerder als Partijen daartoe overeenkomen. Voor een individuele Partij eindigt de overeenkomst voortijdig, wanneer deze Partij de op haar rustende verplichtingen is nagekomen, met instemming van alle Partijen.

Artikel 15 Wettelijke bepalingen

Indien zich wijzingen voordoen ten opzichte van de huidige wet- en regelgeving (oktober 2013), die van invloed zijn op de overeenkomst, treden de betrokken Partijen in overleg.

Artikel 16 Wijziging, opzegging, geschillen en toepasselijk recht

1. Partijen zullen zich inspannen om te voorkomen dat er geschillen ontstaan ter zake de totstandkoming, uitleg of uitvoering van deze overeenkomst.
2. Wijziging en tussentijdse beëindiging van deze overeenkomst kan uitsluitend geschieden indien Partijen daartoe unaniem besluiten.

3. Wijzigingen in deze overeenkomst, daaronder de bijlagen begrepen, kunnen slechts schriftelijk worden overeengekomen.
4. Geschillen tussen partijen zullen binnen een maand besproken worden tijdens een bijzonder gezamenlijk overleg na schriftelijk kenbaar te zijn gemaakt naar de andere Partijen.
5. Eventuele verplichtingen in deze overeenkomst zijn niet in rechte afdwingbaar.
6. Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.

Artikel 17 Bekendmaking

Binnen 10 werkdagen na ondertekening van deze overeenkomst als genoemd in lid 1 wordt de zakelijke inhoud daarvan gepubliceerd in de Staatscourant en het provinciaal blad. Hierbij wordt tevens meegedeeld, dat de bestuursovereenkomst ter inzage wordt gelegd bij elk der partijen.

Artikel 18 Slotbepaling

Met het ondertekenen van deze overeenkomst is invulling gegeven aan de afspraken uit het 'Afsprakenkader oostelijk deel stedelijke regio Eindhoven-Helmond' uit 2010. Het Afsprakenkader komt hiermee te vervallen.

Ondertekening

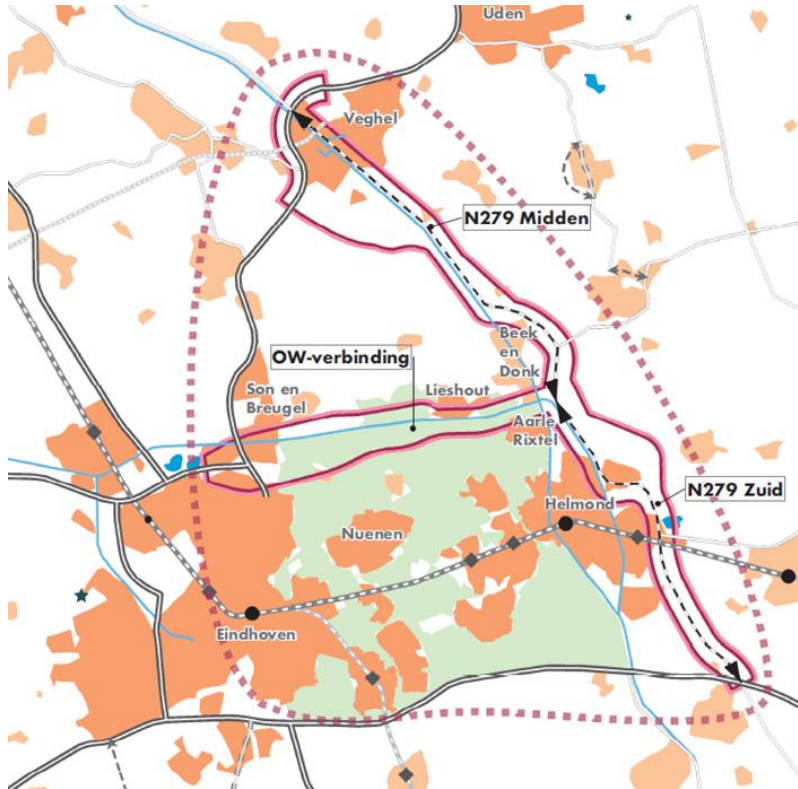
Aldus in zesvoud ondertekend te
PM namen en logo's

Bijlagen

- Bijlage 1 Kaart plangebied Brainport Oost
- Bijlage 2 Kaart onderzoeksalternatieven Noordoostcorridor
- Bijlage 3 Overzicht projectprogramma Rijk van Dommel en Aa
- Bijlage 4 Kaart projecten Rijk van Dommel en Aa
- Bijlage 5 Samenvatting Businesscase Brainport Oost

Bijlage 1

Kaart plangebied Brainport Oost

Kaart onderzoeksalternatieven Noordoostcorridor

12 september 2013

bestaand knooppunt

nieuw knooppunt

opwaardering ASO (2x3)

opwaardering bestaande N279

globale ligging nieuw tracé

zoekgebied

unsystematischer, unvollständiger

tunnel / aqueduct brug / weg op palen

weg, verdiept aangelegd

[zoekblad Noordoost Corridor](#) [1-2-3]

2 x 2 riistroken, maalveld liding

N279 Veghel - Laarbeek
gelijkvloers
(aansluiting N272
op gelijkvloers)

N279 Laarbeek - Asten ongelijkvloers

Excerpt 1: *Excerpt 1*

Bijlage 3

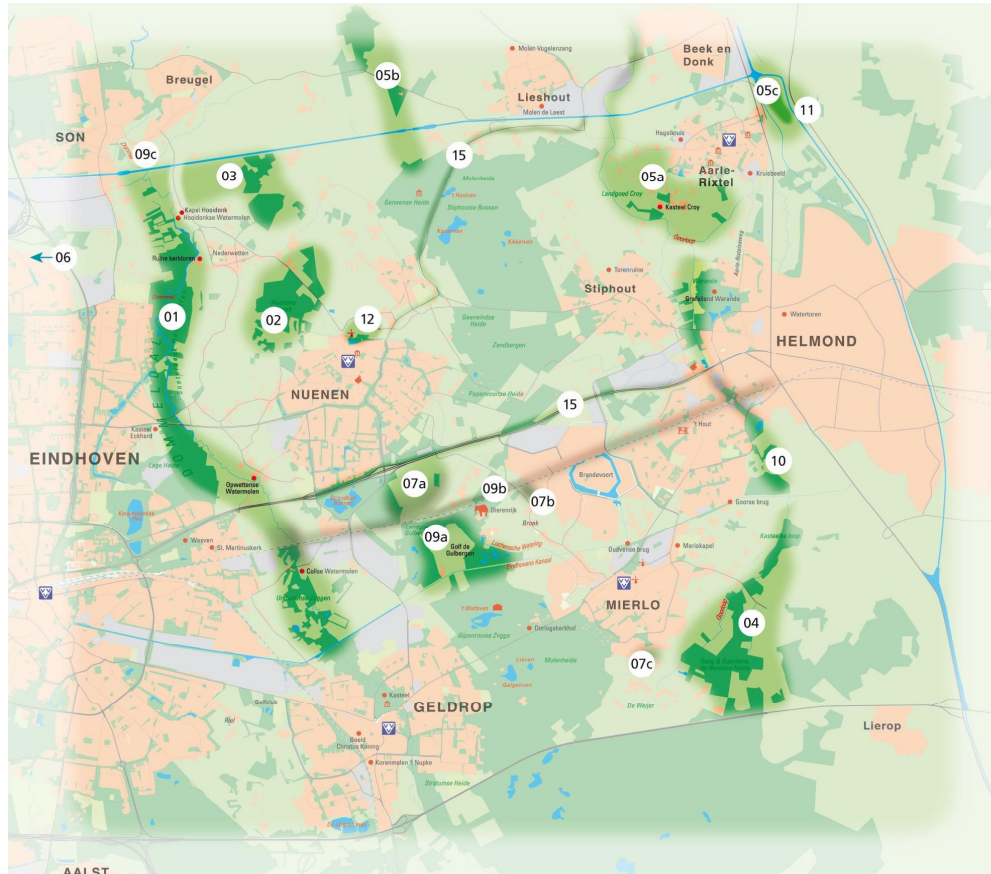
Overzicht projectenprogramma Rijk van Dommel en Aa

A	Project	Projectonderdeel <i>Landschappelijke structuur & beleving (Realisatie begrensde EHS en ontwikkeling/herstel beekdalsystemen)</i>	Trekker	Betrokkenen
1	Dommeldal	• Beekherstel + natte natuurparel Urkhovense Zegge • Natte natuurparel Dommeldal • Vispassage Collse watermolen • Vispassage Opwettense watermolen • Realisatie EHS Urkhovense zegge RijksEHS • Realisatie EHS Dommeldal RijksEHS	Waterschap De Dommel	Eindhoven, Nuenen, Staatsbosbeheer, IVN
2	Nuenens Broek	• Natte natuurparel Nuenens Broek • Realisatie EHS Nuenens Broek RijksEHS	Waterschap De Dommel	
3	Breugelse Beemden	• Natte natuurparel Breugelse Beemden • Realisatie EHS Breugelse Beemden Rijks EHS	Waterschap De Dommel	
4	Goorloop Zuid	• Hydrologisch herstel natte natuurparel Sang&Goorkens • Ecologische verbindingzone + beekherstel Goorloop (ten noorden Sang&Goorkens) • Ecologische verbindingzone Vleutloop • Recreatieve inrichting Sang&Goorkens • Realisatie EHS Sang&Goorkens Provinciale EHS	Waterschap Aa en Maas	Son, Geldrop-Mierlo
5	Goorloop Noord	• Ecologische verbindingzone Goorloop Noord Laarbeek • Herinrichting Landgoed Croy • Ecologische verbindingzone Laarbeek West • Uitbreiding passantenhaven	Laarbeek	Provincie Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas
6	Stadsrand Eindhoven	Ontwikkeling Blixembosch	Eindhoven	Waterschap De Dommel, ANWB
7	Landschaps-versterking	• Inpassing evenemententerrein Gulbergen • Landschappelijke verbetering Broekstraat • Beleefbaar maken Kasteelse Loop + Molenheide	• Gulbergen • Van Tilborg • Geldrop-Mierlo	• Samenwerkingsverband Regio Eindhoven • TOP Brabant •
8	Landschapsplan	Beeldkwaliteitsatlas & landschapsplan Brainport Oost	Provincie	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, Waterschap De Dommel, Waterschap Aa en Maas, Rijk
B	Project	Projectonderdeel <i>Recreatie (bevorderen recreatieve kwaliteiten)</i>	Trekker	Betrokkenen
9	Recreatieve ontsluiting	• Recreatieve routes inclusief mountainbiken • Fietsverbinding Eindhoven – Helmond • Kano-opstapplaats en uitkijktoren Dommel • Aanleg recreatieve structuren	• Samenwerkingsverband Regio Eindhoven • Idem • Son en Breugel • Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	• Alle gemeenten • Eindhoven, Helmond • Waterschap De Dommel • Alle gemeenten
10	Goorloop Stad	• Goorloopzone-Midden • Schootense Loop • Goorloop Noord Helmond • Goorloop Zuid Helmond	Helmond	Provincie Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas
11	Waterpoort De Peel	Fase 2 - jachthaven	Laarbeek	

12	Nuenens landschap Van Gogh	- Aankoop benodigde gronden - Aanleg groen en waterstructuur - Aanleg (recreatieve) infrastructuur - Aankoop en restauratie erfgoed	St. Van Gogh	F.Linders, BAN Bouw
C	Project	Projectonderdeel <i>Economie (verkennen economisch perspectief agrarische en recreatieve sector)</i>	Trekker	Betrokkenen
13	PURE HUBS	Verbetering relatie stad-land (onderzoek + proces)	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	ZLTO, ondernemers
14	Economische potentie	Onderzoek potenties agrarische en recreatieve sector	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Alle gemeenten
D	Project	Projectonderdeel <i>Bereikbaarheid (voorbereiding aanpassing infrastructuur)</i>	Trekker	Betrokkenen
15	Voorbereiding maatregelen infrastructuur	- Onderzoek aanpassingen A270 - Onderzoek aanpassingen N615	- Provincie Noord-Brabant - Idem	- Eindhoven, Nuenen, Helmond - Laarbeek, Nuenen
E	Project	Projectonderdeel <i>Identiteit (communicatie & branding)</i>	Trekker	Betrokkenen
16	Communicatie & gebiedsbranding	Branding, digitale communicatie, evenementen	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Alle gemeenten, Waterschap De Dommel, Waterschap Aa en Maas, Provincie Noord-Brabant

Bijlage 4

Kaart projecten Rijk van Dommel en Aa

**Hier
voel ik mij
Rijk!**

Rijk van Dommel en Aa

- 01. Dommeldal
- 02. Nuensens Breuk
- 03. Breugelse Beelden
- 04. Goorloop Zuid
- 05. Goorloop Noord
 - 5a. EVZ Goorloop Noord & Landgoed Croy
 - 5b. EVZ Laarbeek West
 - 5c. Passantenhaven
- 06. Stadsrand Eindhoven
- 07. Landschapversterking
 - 7a. Evenemententerrein
 - 7b. Broekstraat
 - 7c. Kasteelse loop & Molenheide
- 08. Beeldkwaliteit landschap BPO 2012*
- 09. Recreative ontsluiting
 - 9a. ATB route
 - 9b. Fietspad Eindhoven-Helmond
 - 9c. Kanaal-opstapplaats & uitkijktoren
- 10. Goorloop Stad
- 11. Waterpoort De Peel
- 12. Nuensens landschap Van Gogh
- 13. PURE HUBS*
- 14. Economische potentie*
- 15. Voorbereiding maatregelen infrastructuur
- 16. Communicatie & gebiedsbranding*

* niet aangegeven op de kaart

Bijlage 5

Samenvatting Businesscase Brainport Oost

1. Introductie

De gebiedsontwikkeling Brainport Oost bestaat uit de Noordoostcorridor, Rijk van Dommel en Aa en de Versnellingsopgave Ruimtelijke kwaliteit. Samenwerkende overheden willen graag de verschillende opgaven in Brainport Oost integraal aanpakken en dat vastleggen in een bestuursovereenkomst. Een belangrijke voorwaarde om te komen tot een ondertekende bestuursovereenkomst is dat partijen zicht hebben op een sluitende business case.

De business case is een financieel model waarin realistische inschattingen van alle toekomstige kasstromen (kosten en opbrengsten) van het project staan geprojecteerd, om middels berekeningen de financiële haalbaarheid in te schatten. De techniek om het resultaat weer te geven bestaat uit drie stappen: 1) vaststellen hoogte kosten en opbrengsten prijspeil 2013, 2) in de tijd zetten en indexeren van kasstromen en 3) terugrekenen van de geïndexeerde kasstroom naar netto contante waarde (NCW) vandaag. We doen dit omdat een euro vandaag niet hetzelfde waard is als een euro morgen.

Voor de business case Brainport Oost gaan we feitelijk uit van twee business cases omdat de dekkingsbronnen geoormerkt zijn aan projecten: Noordoostcorridor en Rijk van Dommel en Aa. De versnellingsopgave is (voor zover het ligt in het gebied van Rijk van Dommel en Aa) onderdeel van de business case Rijk van Dommel en Aa. De overige onderdelen van de versnellingsopgave zijn voor de business case buiten beschouwing gelaten.

2. Business case Noordoostcorridor

2.1 Inhoud van het project

Onderstaande tabel bevat, opgeknipt in een aantal geografische componenten, de onderzoeksalternatieven voor de Noordoostcorridor voor de volgende fase. De uitgangspunten waarop deze business case is gebaseerd zijn daarin **vetgedrukt** aangegeven. De andere onderzoeksalternatieven zijn, voor zover daarover al informatie beschikbaar is, in de business case als opties indicatief bekeken.

		Onderzoeksalternatieven	Aandachtspunten
Uitvoering		Ruit 80 km/u, ongelijkvloers. Veghel-Bemmer 80 km/u gelijkvloers.	Aansluiting N272 ongelijkvloers. Aansluiting Corsica.
A50	Veghel	2x3 rijbanen , parallelbanen meenemen.	Uitwerken met Rijkswaterstaat.
AB	Veghel-Bemmer	Korte omleiding tussen Zijtaart en bedrijventerrein.	Uitwerken locatie kruising Zuid-Willemsvaart.
C	Knoop Laarbeek	'Haarlemmermeer'.	Tenzij uit onderzoek verknoping nodig blijkt, mede in relatie met oplossing bij Ekkersrijt.
D	Dierdonk	Lange omleiding geoptimaliseerd en bestaand tracé. *	
E	N270	Bestaande ligging.	
F	Asten	Bestaande ligging.	
G	Ekkersrijt	Optimaliseren verknoping richting Ekkersrijt en aansluiting op het bedrijventerrein. *	Verkeerskundige werking, ruimtelijke aspecten en Bokt.
HI	Dommeldal	Overbrugging en meenemen in onderzoek geboorde tunnel.	
		Bundeling zuidzijde Wilhelminakanaal en meenemen in onderzoek korte alternatieve	

		ligging.	
J	Aarle-Rixtel	Bundeling zuidzijde Wilhelminakanaal met een brug over Zuid-Willemsvaart. Meenemen in onderzoek Korte onderdoorgang Zuid-Willemsvaart, half verdiept ter hoogte van Aarle-Rixtel.	

Bij deze tabel wordt het volgende opgemerkt (*):

- Bij Dierdonk vindt in de vervolgfase van de Noordoostcorridor een optimalisatie plaats van de lange omleiding. Omdat op dit moment niet alle informatie daarvan aanwezig is, is in de business case het bestaande tracé als uitgangspunt gehanteerd.
- Bij Ekkersrijt vindt in de vervolgfase een optimalisatie plaats van de verknoping richting Ekkersrijt. Omdat op dit moment ook hiervan niet alle informatie aanwezig is, is in de business case een **eenvoudige verknoping op de Kennedylaan** als uitgangspunt gehanteerd.

2.2 Dekking, kosten en resultaat

De bijdragen van partijen aan de Noordoostcorridor bedragen in totaal € 875 mln en zijn als volgt opgebouwd:

Dekking	In mln euro (Prijspeil 2013)	Indexatie
Rijk	268*	Ja, met IBOI
Provincie	450	Nee
SRE	112,5	Nee
Drie gemeenten	16,7	Nee
▪ Eindhoven	6,7	
▪ Helmond	6,7	
▪ Veghel	3,3	
Totaal	875	

* In prijspeil 2013, conform MIRT-projectenboek 2014

Ingenieursbureau Arcadis heeft een kostenraming gemaakt van de Noordoostcorridor conform bovenstaande **vetgedrukte** uitgangspunten. Hun raming resulteert in een kosteninschatting van € 773 mln prijspeil 2013. De overige onderzoeksalternatieven dienen nog verder uitgewerkt te worden om tot een realistische kosteninschatting te komen.

Wanneer we de dekking en kosten tegen elkaar afzetten op dit moment (prijspeil 2013), vervolgens in de tijd uitzetten en indexeren (nominaal) en ten slotte weer terugrekenen naar een waarde nu (NCW) ziet het resultaat er als volgt uit:

	Prijspeil 2013 (€ mln)	Nominaal (€ mln)	NCW (€ mln)
Totale kosten	773	917	716
Totale dekking	875	902	704
Saldo	102	- 15	- 12

Het resultaat van de business case bedraagt € - 12 mln in netto contante waarde. Dit is een tekort van ongeveer 1,5% van de kosten. We zien dat het saldo van kosten en opbrengsten uitgedrukt in prijspeil 2013 een overschot kent van € 102 mln. Dit overschot verdwijnt (van €102 mln naar € -15 mln) omdat kosten en opbrengsten later in de tijd plaatsvinden en de kosten sneller stijgen (€ 144 mln) dan de opbrengsten (€ 27 mln). Dit wordt verklaard doordat de dekkingsbronnen niet (Provincie, SRE, gemeenten) of lager (Rijk) dan de kosten geïndexeerd worden. Wanneer we de geïndexeerde bedragen over de looptijd van het project disconteren naar heden, dan daalt het tekort licht van € -15 mln naar € - 12 mln. Dat dit effect zo klein is, wordt verklaard door het feit dat de kosten en de dekking gelijktijdig in de tijd worden verondersteld.

Een gevoeligheidsanalyse laat zien dat er nog een grote bandbreedte rond de uitkomst is, hetgeen logisch is voor deze fase van het project. De uitkomst van de business case is sterk gevoelig voor wijzigingen in de raming, indexatie van de bouwkosten en de planning van het project. Dat betekent dat een kleine wijziging in één van deze factoren een groot effect heeft op het saldo van de gehele business case. De meeste onzekerheden zitten aan de kostenkant. Deze zijn deels beïnvloedbaar. De onzekerheden rondom de opbrengsten zullen sterk afnemen, omdat daarover naar verwachting afspraken worden vastgelegd in de bestuursovereenkomst.

2.3 Conclusies en aanbevelingen

Het business case resultaat laat bij verwachte waarden een nagenoeg sluitende business case zien van € – 12 mln in netto contante waarde (circa 1,5 % van de totale kosten). De business case kent nog wel een grote bandbreedte, hetgeen gebruikelijk is voor deze fase van het project.

Op basis van een korte indicatieve scan is de verwachting dat de andere onderzoeksalternatieven extra kosten met zich meebrengen en tot een verslechtering van het business case resultaat leiden. De andere onderzoeksalternatieven kunnen daarom niet zondermeer worden doorgevoerd. Wel kan hiertoe worden besloten indien zich meevallers voordoen of indien één of meerdere partijen extra bijdragen beschikbaar stellen.

Wij hebben een aantal aanbevelingen voor het vervolgproces. We focussen ons daarbij op die onzekerheden waar partijen zelf invloed op kunnen uitoefenen om zodoende het financieel risico zoveel mogelijk te beperken. We adviseren om in de volgende fase:

- te zoeken naar verdere ontwerp-optimalisaties
- sterk te focussen op exacte tracé-ligging en grondverwervingsstrategie
- sterk te sturen op planning
- een slimme aanbestedingsstrategie toe te passen
- afspraken te maken over timing van bijdragen
- afspraken te maken over hoe omgaan met mee- en tegenvallers

3. Business case Rijk van Dommel en Aa

3.1 Inhoud van het project

Het project Rijk van Dommel en Aa bestaat uit 16 deelprojecten die gaan over aanleg en inrichting van de ecologische hoofdstructuur (EHS), wateropgaven, landschap, recreatie en overige projecten. In de business case zijn deze projecten doorgerekend op kosten en opbrengsten.

3.2 Dekking, kosten en resultaat

De dekking voor de projecten van het Rijk van Dommel en Aa komt van een veelvoud van partijen: Het Rijk, de provincie Noord-Brabant, SRE, de gemeenten, waterschappen (Waterschap De Dommel en Waterschap Aa en Maas), derden en de Versnellingsopgave. De bijdragen zijn als volgt:

Dekking per partij	In mln euro (prijspeil 2013)
Het Rijk	0,02
Provincie	8,15
SRE	2,71
Gemeenten – dekking projecten	10,73
Waterschappen *	9,57
Derden	5,66
Versnellingsopgave **	4,62
BDU	5,00
EHS bijdragen **	27,6
Totale dekking RvDA	74,1

* De bijdrage van waterschappen (incl. BTW) is in de praktijk hoger dan hier gepresenteerd (ex BTW).

** Gebaseerd op aannames, toekenning van middelen moet nog plaatsvinden.

Het SRE heeft in afstemming met betrokken partijen een financieel overzicht opgesteld met daarin een raming van de 16 deelprojecten. De verwachte kosten bedragen € 78,9 mln prijspeil 2013.

Wanneer we de dekking en kosten tegen elkaar afzetten op dit moment (prijspeil '13), vervolgens in de tijd uitzetten en indexeren (nominaal) en ten slotte weer terugrekenen naar een waarde nu (NCW) ziet het resultaat er als volgt uit:

Totaal	Prijspeil 2013 (€ mln)	Nominaal (€ mln)	NCW (€ mln)
Kosten	78,9	89,6	74,5
Dekking	74,1	83,6	69,0
Saldo	-4,8	-6,0	-5,5

Het totale resultaat van de business case Rijk van Dommel en Aa is €- 5,5 mln euro. Omdat bijdragen geormerkt zijn aan deelprojecten is het relevant om in te gaan op het resultaat per categorie.

Uitsplitsing saldo per categorie	Prijspeil 2013 (€ mln)	Nominaal (€ mln)	NCW (€ mln)
EHS	-0,9	-1,2	-0,8
Overige projecten	-3,7	-4,0	-3,6
Projectoverstijgend	0,9	0,2	-0,1
Planontwikkeling	-1,0	-1,1	-1,0
Saldo	-4,8	-6,0	-5,5

Bovenstaande tabel laat zien dat:

- Er een klein tekort is bij EHS. De ambitie is om 383 hectare te realiseren, terwijl er naar verwachting dekking is voor 370 hectare. Deze dekking is overigens nog niet helemaal hard. Omgerekend naar euro's leidt dit tot een tekort van €0,9 mln prijspeil 2013.
- Het saldo voor overige projecten is €-3,7 miljoen in prijspeil 2013. Het tekort wordt veroorzaakt door één project waar nog geen dekking voor is.

- Het saldo voor planontwikkeling is €1,0 mln negatief, omdat voor deze kosten nog geen dekking beschikbaar is. Nadere afspraken hierover zullen moeten landen in het uitvoeringsconvenant.

Anders dan bij de Noordoostcorridor wordt het tekort nauwelijks groter wanneer de bedragen worden geïndexeerd en verdisconteerd, omdat het timings- en indexatierisico grotendeels buiten deze business case bij individuele partijen liggen.

Een gevoeligheidsanalyse laat zien dat de risico's in het project Rijk van Dommel en Aa voornamelijk liggen bij de EHS projecten. Het financiële risicoprofiel van Rijk van Dommel en Aa is echter veel beperkter is dan bij de Noordoostcorridor omdat de mogelijkheid bestaat om projecten later uit te voeren (EHS) of te schrappen op het moment dat er geen dekking is. Dit geldt niet voor de verplichte mitigatie en compensatie van de Noordoostcorridor, die altijd wordt uitgevoerd. Er is daardoor niet zozeer sprake van een risico op financiële tegenvallers maar meer een risico op het niet of later realiseren van projecten en daarmee op verminderde kwaliteit.

3.3 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van onze verwachte aannames is sprake van een beperkt tekort in de business case van € - 5,5 mln euro in netto contante waarde. Deze business case kent met name aan de dekkingskant voor EHS nog veel onzekerheden. Indien de dekking voor EHS niet tijdig wordt gerealiseerd, wordt de EHS mogelijk later buiten deze projectscope alsnog gerealiseerd (tekort van € -0,8mln wordt € 0 mln). Indien de ontbrekende dekking voor de overige projecten niet tot stand komt of de overige zachte dekking niet gerealiseerd kan worden, resulteert dat in het niet doorgaan van de betreffende projecten (tekort van € -3,6 mln wordt € 0 mln). Het feitelijke resultaat van de business case is daarmee veel beperkter, namelijk € - 1,0 mln in netto contante waarde 2013 voor nog niet gedekte planontwikkelingskosten. Ook het financiële risicoprofiel van de business case van Rijk van Dommel en Aa is daarmee beperkt.

We hebben een aantal aanbevelingen voor het vervolgtraject.

- Zorg dat de bijdragen voor EHS zekerder worden.
- Besteed veel tijd en aandacht aan de grondverwervingsstrategie en het realiseren van ondernemende EHS om de kosten voor EHS beperkt te houden.
- Leg formeel de afspraak vast dat het indexatierisico en timingsrisico voor de overige projecten door de verantwoordelijke partijen wordt gedragen.
- Leg in een uitvoeringsconvenant vast hoe de dekking van de planontwikkelingskosten wordt geregeld.